

VÖRU MUUSIKAKOOL

SÜVAÕPPE PUHKPILLIDE ÕPPEKAVA

1. EESMÄRGID

Klassikalise muusika süvaõppe õppekava rakendamine annab lastele ja noortele võimaluse õppida süvendatult tundma muusikat – omandada muusikalist kirjaoskust, õppida eri ajastutel loodud muusikat mõistma ning seda vastavalt interpreteerima. Pillimängu õppimine avab parimad võimalused, et tungida muusika peenematesse nüanssidesse, arendades õppureid isikliku kogemuse põhjal nii füüsiliselt kui ka vaimselt. Antud õppekava annab teadmised ja oskused soovi korral jätkata muusikahariduse omandamist kesk- ja/või kõrgemal tasemel. Muusikaainete õppes on õppeained omavahel tihedalt seotud ja õpilase areng sõltuvuses tehniliste ja vaimsete omaduste arendamise ajastamisest. Õpetajate ülesandeks on leida ja välja kujundada professionaalseks õppeks võimelised õpilased ja õppekava tervikliku täitmise korral suunata nad sobivale erialale.

Klassikalise muusika süvaõppes toimub:

- loomevõimete kavakindel arendamine;
- loominguprotsessi seaduspärasuste ja etappide tundmaõppimine;
- muusikateoste interpretatsioonivõimalustega tutvumine;
- aktiivse ja püsiva suhte loomine muusikakultuuriga;
- tehniliste oskuste arendamine;
- professionaalse muusikahariduse omandamiseks ettevalmistamine.

Nominaalne õpiaeg kestab 7 aastat. Õppeaastas on 35 õppenädalat.

2. ÕPPEAINETE LOETELU JA TUNNIJAOTUSKAVA

õppeained	noorem aste				vanem aste		
	I tase		II tase		III tase		
	1. aasta	2. aasta	1. aasta	2. aasta	1. aasta	2. aasta	3. aasta
põhipill	2	2	2	2	2	2	2
solfedžo	2	2	2	2	2	2	2
muusikalugu				1	1	1	1
koosmusitseerimine		1	1	2	2	2	2
lisapill*				0,5	0,5	0,5	0,5

* valikaine

3. AINEKAVAD

3.1. Õppeaine nimetus: PLOKKFLÖÖT

Maht tundides: 2 individuaaltundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õpetuse eesmärgid:

Õhutada armastust muusika vastu nii selle kuulaja kui esitajana. Anda õpilastele ülevaade plokkflöödi tehnilistest ja kunstilistest võimalustest, kujundada tehniline baas, võimaldamaks vaba eneseväljendust muusikas oma instrumendil. Õpetada mängima plokkflööti kui soolo- ja ansamblipilli.

Õppeaine programm:**I tase**1. õppeaasta

C-duur 1/4-nootides, MM=60. Lastelaulud, rahvalaulud, koraalid. Kohustuslik - 10 pala. Variatsioonid, improvisatsioon.
Õppeaastas vähemalt kaks esinemist.

2. õppeaasta

D-duur 1/4- ja 1/8-nootides, MM=60, trioolides, tertsid ja legato. Kk 1/4- ja 1/8-nootides, trioolides ja legato. d-moll samad mänguvõtted, trioolides ja tertsid ainult loomulik moll. C-duur 1,5 oktaavi 1/4- ja 1/8-nootides, MM=60, trioolides, tertsid ja legato. Kk 1/4- ja 1/8-nootides, trioolides, legato, 3-arpedžo. F-duur 1 oktaav, samad mänguvõtted. Lastelaulud, eesti ja teiste rahvaste laulud, koraalid, keskaja laulud, renessansslaulud ja tantsud. Kohustuslik - 10 pala. Variatsioonid, improvisatsioon.
Õppeaastas vähemalt neli esinemist.

Nõuded lõpetamisele:

hindelisel arvestusel esitada kaks eriilmelist pala

Repertuaari näited:

17. saj Englise maskitants
17. saj Tantsulaul
J. S. Bach Menuett

II tase1. õppeaasta

G-duur - samad mänguvõtted; g-moll - samad mänguvõtted. C-duur, D-duur, d-moll, F-duur - samad mänguvõtted, lisaks 1/16-nootides topeltkeelega. Lastelaulud, eesti ja teiste rahvaste laulud ja pillilood, koraalid, keskaja laulud, renessansslaulud, tantsud ja süüdid. Kohustuslik - 10 pala. Variatsioon, improvisatsioon.
Õppeaastas vähemalt neli esinemist.

2. õppeaasta

e-moll - samad mänguvõtted; a-moll - samad mänguvõtted. Kordamine: C F d G e D a g - samad mänguvõtted + V7 in C in g. Eesti ja teiste rahvaste folkloor, koraalid, keskaja laulud, renessansslaulud, tantsud ja süüdid, barokktantsud, sonaadi osad, teemad muusikaliteratuuri tähtteostest. Kohustuslik – 10 pala. Variatsioon, improvisatsioon.

Õppeaastas vähemalt neli esinemist.

Nõuded lõpetamisele:

eksamil esitada kolm eriilmelist pala, sh võib olla üks suurvorm

Repertuaari näited:

J. Hook Sonaat G-duur

G. Ph. Telemann Aaria

W. A. Mozart Salzburgi menuett

III tase1. õppeaasta

B-duur - samad mänguvõtted. C-duur - 2 oktaavi. Kordamine: C F d G e B g a. Eesti ja teiste rahvaste folkloor, koraalid, renessansslaulud, tantsud, süüdid, barokktantsud, sonaadi osad, teemad muusikaliteratuuri tähtteostest. Kohustuslik - 10 pala. Variatsioon, improvisatsioon. Õppeaastas vähemalt neli esinemist.

2. õppeaasta

h-moll - samad mänguvõtted. Kordamine: C a F d G e B g D h VII7 in a, in g. Eesti ja teiste rahvaste folkloor, koraalid, keskaja tantsud, renessansslaulud, tantsud ja süüdid, barokktantsud, sonaadid, kontserdid, nüüdisaegne plokkflöödimuusika, teemad muusikaliteratuuri tähtteostest. Kohustuslik - 10 pala. Variatsioon, improvisatsioon.

Õppeaastas vähemalt neli esinemist.

Õppeaasta tasemenäited:

Linde Höffer C v. Winterfeld. 12 etüüdi altplokkflöödile nr. 1 ja 2

R. Valentine. 12 sonaati nr. 1-6

J. B. (John) Loillet. 6 sonaati

Ph. de Lavigne. 6 sonaati nr. 5 ja 6

3. õppeaasta

Läbiõetud heliredelite kordamine. Eesti ja teiste rahvaste folkloor, koraalid, keskaja tantsud, renessanss-süüdid, barokktantsud, sonaadid, kontserdid, teemad muusikaliteratuuri tähtteostest, nüüdisaegne plokkflöödimuusika. Variatsioon, improvisatsioon.

Õppeaastas vähemalt 2 esinemist.

Nõuded lõpetamisele:

eksamil, mis on kooli lõpueksam, tuleb esitada neli pala, sh üks suurvorm ja üks ansamblipala

Repertuaari näited:

Linde Höffer C v. Winterfeld. 12 etüüdi altplokkflöödile nr. 3. ja 4

B. Marcello. Sonaat B-duur op. 1 nr. 6

J. Chr. Pepusch. Sonaadid

F. M. Veracini. 12 sonaati nr. 10 d-moll

A. Vivaldi. Sonaat op. 13 nr. 2 C-duur

R. Valentine. Sonaadid nr. 7-12

G. Fr. Händel. Sonaadid g-moll ja F-duur

Ph. de Lavigne. 6 sonaati nr. 1-4

Õppematerjal:

H. Vaabel Repertuaari plokkflöödimängu õppimiseks

T. Sepp Plokkflöödi õpik I-V klass

Vene kogumik – Vanamuusikat plokkflöödile. Moskva 1984.

M. Kuivits Mäng ja pillimäng

3.2. Õppeaine nimetus: FLÖÖT

Maht tundides: 2 individuaaltundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õpetuse eesmärgid:

Muusikakooli ülesanne on lastes huvi äratamine helidemaailma vastu. Õpetada mõistma helidemaailma ning õpetada õpilases oskust ja julgust selles maailmas kaasa lüüa. Flöödimängu õppimine, nagu iga teisegi pilli õppimine muusikakoolis, on üldise muusikaõpetuse üks süvendatud külgi.

Õppeaine programm:

Flöödimängu õppimist võib alustada 7 – 9-aastaselt. Nooremate puhul alustada eelkoolis (6 – 7 aastased), kas plokklöödi õpetamisega, millele järgneb esimeses klassis FIFE flöödi õppimine. Võimaluse korral alustada kohe FIFE flöödi õpetamisega. Edasi tuleb üle minna “S”- huulikuga suurele flöödile ja aasta pärast vahetada “S”-huulik tavalise huuliku vastu. 9-aastaste puhul aga võib alustada kohe suure flöödi õppimisega. Igal üksikul juhul tuleb jälgida lapse füüsilisi võimeid.

Heade õppetulemuste saavutamise eelduseks on metoodiliselt õigete mänguvõtete omandamise järjepidevus. Puhkpillide, sealhulgas flöödimängu õpetamise juures tuleb pöörata peatähelepanu alljärgnevale:

- keha ja käte pingevaba hoiule;
- õige hingamistehnika omandamisele;
- diafragma toe kasutamisele;
- pingevaba tooni saavutamisele;
- puhtale intonatsioonile ja vajadusel selle parandamise oskusele mängimise ajal;
- sõrmede ja keele koostööl;
- fraseerimisele ja vabale musitseerimisele.

Tase	Põhilised ülesanded	Heliredelid, etüüdid	Näidisrepertuaar	Tulemuste kontroll
I tase	Õige keha ja käte hoid. Hingamistehnika alused. Keele töö. Tooniharjutused. Aplikatuuri õppimine. Strihsid: détaché ja legato. Ulatus: d1 – f3 (g3). Tutvumine ansamblimänguga.	Alates II õppeaastast C-a, G-e, F-d, D-h, B-g (mollid: kolme liiki) Heliredeleid mängida andante tempos detaše ja legato strihhiga kaks oktaavi (vajadusel murtult). N.Platonov – Flöödikool: 18 algharjutust E.Luha - Flöödiõpik Rootsi fl. kool I ja II vihik Tomaszewski kogu	Aasta jooksul omandada 8-10 pala: Lastelaulud, rahvalaulud. E.Luha – Flöödiõpik. N.Platonov – fl.kool. W.A.Mozart – Allegretto. J.Haydn – Lauluke. W.A.Mozart – Menuett J.S.Bach - Menuett H.Purcell – Aaria. S.Aavik – Heinale. S.Lindahl – Vana võlvkirik. W.A.Mozart – Karjase laul. C.W.Gluck – Tants. Prantsuse rl. – Pardipoegade tants. L.van Beethoven – Romanss. Kogumik flöödile I-II kl. Moskva 1976.	Olenevalt õpilase vanusest annab õpetaja tunnis hinnangu või hinde. Alates IV õppeveerandist esineb õpilane akadeemilisel ja avalikul õpilaskontsertidel 1-2 korda veerandis. Tase lõpeb hindelise arvestusega, kus esitatakse kaks eriilmelist pala peast

II tase	<p>Pidev tähelepanu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • keha asendile • toonile • intonatsioonile <p>Hingamise viimine sõltu- vusse muus. fraasist. Striigid: portato, staccato, markato, topelt-staccato</p> <p>Ulatus: c1-a3 Õpilane osaleb ansamblimängus: duett, trio.</p> <p>Kasutatavate muusikaliste terminite tundmine.</p>	<p>Heliredelid 4-ja margini (mollid: harm ja mel.) Alates 3. õ.a-st.D7 ja pöörded. Alates 4.õ.a-st VII7 ja pöörded. Kromaatiline helirida. Mängutempo näitab taset. Aasta jooksul omandada 8-10 etüüdi: N.Platonov – fl. kool. Rootsi fl. kool III-IV vihik. Bullard – Karakteretüüdid. W.Popp – 30 etüüdi. Prog.Jazz Studies – I osa.</p>	<p>Aasta jooksul omandada 8-10 pala: J.Haydn – Allegro. Ameerika rv. – La Cucaracha. E.Satie – Gymnopedie. G.Fr.Telemann – Menuett. L.van Beethoven – Saksa tants. A.Hatšaturjan - Andantino. A.Colelli – Gigue. F.Schubert – Serenaad. Ch.Norton – Palad kogust "Mikrojazz" J.Kern – Suits. Hrestomatia III-IV kl. Moskva Sonaadid</p>	<p>Õpilane esineb 1-2 korda õppeveerandis</p> <p>II taseme lõpus eksam: mängida 3 eri iseloomuga pala peast</p>
---------	--	--	---	---

III tase	<p>Süvendatud ja väljendus- rikas musitseerimine.</p> <p>Töö toimub tehnilise täiustamise suunas.</p> <p>Teoste sisu lahti- mõtestamine ja vormianalüüs.</p> <p>Melismid: mordendid, grupeto. Frullato.</p> <p>Õpilane osaleb ansamblimängus ja võtab osa orkestri tööst.</p>	<p>Igal aastal alustada heliredelite mängimist lihtsamatest, aga järjest kõrgendatud nõudmistega. Heliredelid kuni 5, 6 märki.</p> <p>Aasta jooksul omandada 8-10 etüüdi: Prog.Jazz Studies – II osa W.Popp – 30 etüüdi. F.Tomaszewski – Etüüdid I vihik. N.Platonov – fl. kool E.Köhler - Etüüdid I vihik. E.Köhler - Etüüdid II vihik (algusest mõned).</p>	<p>J.Vanhal - Sonaat J.S.Bach - Scerzando. Ch.Norton – Palad kogust "Mikrojazz". J.S.Bach – Sitsiliana. Koutsa – Senta – Valss. S.Rahmaninov – Itaalia polka. C.Debyussy – Linalakk tütarlaps. C.Saint-Saëns – Luik:</p> <p>G.Fr.Telemann - Sonaadid N.Rakov – Skertsino. L.Auber – Presto. F.J.Gossec – Tamburiin J.Brahms – Ungari tants. Frumerie – Pastoraalne süit. J.Karai - Groteskne tants G.Bizet – Antrakt oop."Carmen"</p> <p>H.R.Sinisalo – Miniatuurid. G.Fr.Telemann – Sonaadid. Fr.Schubert – Ave Maria. H.Eller – Aasal, Jöel. G.Bizet – Menuertt. G.Fauré – Siciliana. J.E.Massenet – Meditatsioon. A.Woodall – Serenaad. W.A.Mozart – Andante. S.Joplin – The Ragtime Dance. L.Vinci - Allegro</p>	<p>Õpilane esineb 1-2 korda õppeveerandis.</p> <p>Taseme lõpetamine - lõpueksam: suurvorm (vähemalt 2 osa) ja 2 erineva iseloomuga pala peast</p>
----------	---	---	--	---

3.3. Õppeaine nimetus: KLARNET

Maht tundides: 2 individuaaltundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õpetuse eesmärgid:

Õhutada armastust muusika vastu nii selle kuulaja kui esitajana. Anda õpilastele ülevaade klarneti tehnilistest ja kunstilistest võimalustest, kujundada tehniline baas, võimaldamaks vaba eneseväljendust muusikas oma instrumendil. Õpetada mängima klarnetit kui soolo- ja orkestripilli.

Õppeaine programm:

I tase

Õiged algteadmised:

- kehahoid ja käte asetus;
- õige hingamine (diafragma);
- õige intonatsioon, häälestamine;
- fraseerimine, strihhide kasutamine palades ja etüüdides;

1. õppeaasta. Vastavalt õpilase võimetele õpitakse selgeks 8 – 10 lihtsamat pala, heliredelid ühe märgiga ja etüüdid. Lisaks lihtsamad duetid koos õpetajaga.

Repertuaar: Rahvalaulud, lihtsamad lastelaulud (Teele, teele, kurekesed; Lapsed tuppä; Tasa, tasa; Vennad on mul; Minu isamajakene; Kiigeleul(duett); Une Mati (duett), Rongisõit (duett); R. Schumann „Marss“ ja „Lauluke“ ; J.S. Bach „Menuett“.

2. õppeaasta. 8 – 10 pala ja etüüdi. Duetid koos õpetajaga ja õpilased omavahel. Lisaks kergemad triod. Heliredelid 2 märgini. Pikk ja lühike kolmkõla.

Repertuaar: P. Tšaikovski „Vana Prantsuse lauluke“ ja „Itaalia laul“

Beethoven „Meloodia“

Prokofjev Marss

Mozart Kevade kutse ja Andante

Webber Meloodia

S. Joplin Ragtime

Maikapar Humoresk

Esinemised 4 korda õppeaastas

I taseme lõpus hindeline arvestus: esitada kaks eriilmelist pala

II tase

1. õppeaasta. Heliredelid 3 märgini. Pikk ja lühike kolmkõla. Kromaatile heliredel. 8 -10 erineva karakteriga pala, etüüdid. Duetid, triod. Õpilane peab tundma muusikatermineid palades.

Repertuaar: J. S. Bach Polonees

G. Verdi Stseen oop. Traviata

R. Valgre Muinaslugu muusikas

A. Rubinštein Romanss

Gavott

H. Purcell Laul

Weber Sonatiin

Fuch Rondo

Rossini Fantaasia

Triod Stadler Largetto
 Power Rag Doll

2. õppeaasta. Heliredelid 4 märgini. Kolmkõlad kolme erineva strihhiga. Kromaatileine helirida. D7 pikk arpedžo duuris ja VII7 pikk arpedžo mollis. Õpitakse ära kuni 8 pala. Tutvumine suurvormiga. Algab mäng orkestris. Ansamblite töö jätkub.

Repertuaar: Etüüdide kogumikud (Stark, Rosanov)
 Gurfikkel Etüüdid 1 - 5
 Donke Humoresk
 Gurtinker Regi
 Wagner Adagio
 Baermann Menuett
 J.S.Bach Inventsioon
 Haydn Serenaad
 Regi Vana laul
 Regi Tants
 Prantser Andante

Esinemised 4 korda õppeaastas.
 Osalemised suvistes õpilaagrites.

II taseme lõpus eksam: esitada kolm eriilmelist pala

III tase

Luaa õpilastele esinemisvõimalused, avalikud kontserdid, osalemised konkurssidel.

Mängimine orkestrites, ansambrites.

Tähelepanu musitseerimisele, eneseväljendusele, teoste lahtimõtestamisele, tooni puhtusele, intonatsioonile.

Esinemine hindele 4 korda õppeaastas.

1. õppeaasta. Heliredelid viie märgini. D7 ja VII7 pikk ja lühike arpedžo. Kromaatileine helirida. Mängida kõike kolmes erinevas strihhis.

Repertuaar: Ober Presto
 Bärmann Tarantella
 Bärmann Adagio
 Wagner Adagio
 Baklanova Sonatiin
 Hoffmeister Rondo
 Fibich Poeem
 Fibich Pastoraal
 Duetid: Berlioz Rondo
 Kreutzer Allegro
 Buterne Allegro

2. õppeaasta. Heliredelid 6 märgini. Kõik muu sama mis V klassis.

Repertuaar: Stamitz Kontsert I – III osa
 Scarlatti Sonaat
 Pleyel Kontsert I – III osa
 Ober Gigue
 Kabalevski Ping-pong
 Debussy Bryeres

3. õppeaasta. Heliredelid kuni 7 märgini. Pilli valdamine heal tasemel. Hea noodistlugemine, mäng orkestris, ansamblis. Üksteise kuulamine, häälestus, strihhid, dünaamika. Esinemised nii kooli üritustel kui väljaspool kooli.

Suvelaagrid: Klarnetid Elvas ja Võru Puhkpillipäevad.

Repertuaar: Mendelssohn Kontsertduett nr.1
Mendelssohn Kontsertduett nr. 2
Krommer Kontsert I – III osa
Beethoven Sonaat nr.5 I – III osa
Hoffmeister Kontsert B-duur I – III osa
Pleyel Kontsert I – III osa

III taseme lõpus eksam, mis on lõpueksam:

esitada neli pala, sh üks suurvorm, kaks eriilmelist pala ja üks pala ansamblis

3.4. Õppeaine nimetus: OBOE

Maht tundides: 2 individuaaltundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õpetuse eesmärgid:

Õhutada armastust muusika vastu nii selle kuulaja kui esitajana. Anda õpilastele ülevaade oboe tehnilistest ja kunstilistest võimalustest, kujundada tehniline baas, võimaldamaks vaba eneseväljendust muusikas oma instrumendil. Õpetada mängima oboed kui soolo- ja orkestripilli.

Õppeaine programm:

I tase

Õiged algteadmised oboe mängimisel: kehahoiu ja käte asetus, sõrmede ja keele koostöö, sügav hingamine, õige huulte asetus ja täpne trosti suhuvõtmine, õhu toe kasutamine, oboe häälestamine, puhas intonatsioon ja selle parandamise võtted mängu ajal, fraseerimine ja vabalt musitseerimine, lihtsamate strihhide kasutamine, enese kuulamine.

1. õppeaasta

1. õ/a. jooksul õpitakse: 8-10 lihtsat pala (rahvalaulud, lastelaulud või klassikalised lastepalad), 10-12 lihtsat harjutust või etüüdi, heliredelid ühe märgini (F, G, -Ca), I astme kolmkõla pikk arpedžo.

Tasemenäited:

1. F. Schubert. Valss
2. R. Schumann. Marss
3. J. B. Lully. Lauluke
4. J. S. Bach. Menuett
5. F. Schubert. Lendler
6. R. Schumann. Lauluke
7. Lastelaulud, rahvalaulud

Õppeaasta lõpus toimub esinemine kahe erineva iseloomuga palaga

2. õppeaasta:

2. õ/a. jooksul õpitakse: 8-10 väikest pala, 8-10 lihtsat harjutust või etüüdi, heliredelid (mažoorid ja minoorid) kahe märgini (kui diapasoon ei võimalda, siis kombineerida või mängida üle ühe oktaavi).

Tasemenäited:

1. G. Martini. Gavott
2. C. M. Weber. Hommikutervitus
3. P. Tšaikovski. Vana prantsuse lauluke
5. C. M. Weber. Vivace
6. D. Šostakovitš. Marss
7. G. Rossini. Andante sostenuto
8. J. Brahms. Unemees

Nõuded taseme lõpetamisel:

hindelisel arvestusel tuleb mängida 2 erineva iseloomuga pala.

II tase**1. õppeaasta**

1. õ/a. jooksul õpitakse: 8-10 erineva karakteriga pala, 8 etüüdi, heliredelid (duurid, mollid) 3 märgini:

- 1) I astme kolmkõla koos pööretega 4 noodi kaupa;
- 2) kromaatileine heliredel.

Ansambli mängu alustada duoga. Aastas õpitakse vähemalt 4 pala. Noodilugemisel kasutada I õ/a. tasemega palu või etüüde.

Õpitakse tegema pala analüüsi (helistik, taktimõõt, vorm).

Õpilane peab tundma kõiki palas esinevaid muusikalisi termineid (tempod, dünaamika).

Tasemenäited:

1. G. Fr. Händel. Bourree
2. R. Schumann. Meloodia
3. P. Tšaikovski. Mazurka
4. J. S. Bach. Polonees
5. P. Tšaikovski. Itaalia lauluke
6. P. Rougnon. Air de Ballet
7. F. Danzi. Larghetto
8. F. Büchner. Orientale
9. G. Rossini. Muusikaline hetk

Tehnilisel arvestusel, mis toimub 2 korda aastas, mängib õpilane sel poolaastal õpitud heliredelitest ühe duur- ja ühe moll-heliredeli ning ühe etüüdi

2. õppeaasta

Põgus tutvumine suurvormidega. Õpilane alustab võimaluse korral mängu orkestris. 2. õ/a. jooksul õpitakse: 7-8 pala, neist üks suurvorm (vähemalt 2 osa), 8 etüüdi, heliredelid 4 märgini:

- 1) I astme kolmkõla koos pööretega 4 noodi kaupa;
- 2) strihhid - detache, legato, staccato;
- 3) kromaatileine helirida;
- 4) D7 pikk arpedžo (duuris) ja VII7 pikk arpedžo (mollis) aeglases tempos.

Tasemenäited:

1. G. Fr. Händel. Larghetto
2. P. Tšaikovski. Polka
3. L. van Beethoven. Bagatell
4. H. R. Sinisalo. 3 miniatuuri
5. F. Mendelssohn. Sõnadeta laul op. 62 nr. 1
6. G. Ferlendis. Adagio

- 7. R. Strauss. Valss
- 8. J. B. Loeillat. Sonaat oboele C-duur
- 9. G. Fr. Händel. Kontsert oboele nr. 1 B-duur
- 10. T. Albinoni. Kontsert B-duur
- 11. J. Barbirolli. Kontsert G. Pergolesi teemadele

Nõuded taseme lõpetamisel:

eksamil mängib õpilane 2-3 erineva iseloomuga pala peast.

Soovitavad kogumikud:

Tolksdorf, A., Rösler, F. Oboekool I. Leipzig, 1978.

Szeszler, T. Oboekool I. Budapest, 1956.

Etüüdid:

Rösler, F. Etüüdid oboele I. Leipzig, 1983.

Wiedermann, L. 37 etüüdi oboele.

Sellner, J. Etüüdid oboele.

Flemming, F. Etüüdid klaverisaatega I.

Palade kogumikud:

Szeszler, T. Oboemuusikat algajatele. Budapest, 1972.

Kubat, A. Leichte Vortragstücke für Oboe. Praha, 1980.

Brown, J. Palade kogumik oboele I. Chester Music : London, 1976.

Arnold, J. Palade kogumik oboele. Amsco Music : USA, 1957.

Verrall, P. Airobics. N. Simrock : London ; Hamburg, 1987.

Sinisalo, H. R. 3 miniatuuri. Moskva, 1951.

Barbirolli, J. Kontserdid. Moskva, 1985.

III tase

Anda õpilase arenguks mitmekülgeid võimalusi. Mängida erinevates ansamblites ja orkestrites ning valmistuda edasiõppimiseks. Põhinõuded: süvenenud ja väljendusrikas musitseerimine, tehniline vabadus, puhas intonatsioon, teoste sisu lahtimõtestamine, vormi analüüs. Õpilane esineb kummalgi poolaastal ühe korra, esitades peast 2 erineva iseloomuga teost.

Tehnilisel arvestusel, mis toimub 2 korda aastas, mängib õpilane sel poolaastal õpitud heliredelitest ühe duuri ja ühe molli ning ühe etüüdi.

1. õppeaasta

Töö toimub tehnilise täiustamise suunas. Melismid. Repertuaar laieneb suurvormidele. 1. õ/a. jooksul õpitakse: 6-8 pala, neist 1-2 suurvormi või osa suurvormist, 8 etüüdi erinevate tehniliste võtete omandamiseks. Heliredelid 5 märgini:

- 1) D7 ja VII7 pikk arpedžo;
- 2) lühike arpedžo;
- 3) kromaatilise helirida;
- 4) strihhid - legato, detache, staccato.

Tasemenäited:

J. S. Bach. Fuuga

A. Ljadov. Kurb laul

B. Labate. Leebe tuul

E. Tamberg. Aaria

A. Vivaldi. Kontsert oboele a-moll

A. Marcello. Kontsert oboele d-moll

G. Fr. Händel. Kontsert oboele nr. 3 g-moll

2. õppeaasta

2. õ/a. jooksul õpitakse: 7-8 pala, neist 2 suurvormi, milles on vähemalt 2 osa, 8 etüüdi, heliredelid 6 märgini. Ansambli mängus õpitakse 4 pala aastas. Noodilugemisel kasutatakse IV õ/a. tasemega repertuaari.

Tasemenäited:

- B. Godard. Legende Pastorale op. 138
- H. Tomasi. Danse Agreste
- R. Lätte. Müstiline meeleolu
- A. Vivaldi. Kontsert oboele C-duur
- G. Ph. Telemann. Kontsert oboele c-moll

- D. Cimarosa. Kontsert oboele c-moll
- V. Bellini. Kontsert oboele
- Bach. Prantsuse süit c-moll

3. õppeaasta

Kõige seniõpitu viimistlemine ja süvendamine. 3. õ/a. jooksul õpitakse: eksamikava, 4-6 etüüdi, heliredelite ja arpedžode viimistlemine kõikides tonaalsustes. Ansambli mängitakse 4 teost aastas. Noodilugemisel kasutatakse IV, V õ/a. repertuaari.

Tasemenäited:

- E. Tamberg. Rondo
- C. D. von Dittersdorf. Andantino
- A. Vivaldi. Kontsert oboele F-duur
- G. Ph. Telemann. Kontsert oboele e-moll
- G. Jacob. Sonatiin I, II osa
- J. Haydn. Kontsert oboele C-duur
- C. Saint-Saens. Sonaat oboele

Nõuded taseme lõpetamisel:

eksamil, mis on kooli lõpueksam, esitab õpilane: ühe suurvormi (vähemalt 2 osa) peast; 2 erineva iseloomuga pala peast. Üks pala võib olla asendatud ansambli palaga, mille võib esitada noodist.

Vanemale astmele soovitatavad kogumikud:

- Rösler, F. Etüüdid oboele II.
- Flemming, F. Etüüdid klaverisaatiga II.
- Luft, J. H. 24 etüüdi oboele. Edition Peters : Leipzig.
- Tolksdorf, A., Rösler, F. Oboekool II.
- Szeszler, T. Oboekool II. Budapest, 1965.
- Bartçk, B. 3 rahvalaulu. Budapest, 1957.
- Telemann, G. Ph. Kontserdid. Moskva, 1982.
- Tamberg, E. Muusikat oboele.
- Nagy, O. Barokiajastu tantsud. Budapest, 1986.
- Unger, H. Muusikat 17. ja 18. sajandist. Leipzig, 1978.
- Lavigne, Ph. de. 6 sonaati. Leipzig, 1971.

3.5. Õppeaine nimetus: SAKSOFON

Maht tundides: 2 individuaaltundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õpetuse eesmärgid:

Õhutada armastust muusika vastu nii selle kuulaja kui esitajana. Anda õpilastele ülevaade saksofoni tehnilistest ja kunstilistest võimalustest, kujundada tehniline baas võimaldamaks vaba eneseväljendust muusikas oma instrumendil. Õpetada mängima saksofoni nii solo- kui ka orkestripillina.

Õppeaine programm:

Programmi läbimine toimub kolmel tasemel. I ja II tase kestavad kumbki kaks aastat, III tase kolm aastat. I tase lõpeb hindelise arvestusega, II ja III aste lõpevad eksamitega. Kuna aga kooli tullakse õppima üha nooremana (alates 7-ndast eluaastast) ja saksofoni on võimalik nii noorelt siiski õppima hakata, siis on I ja II aste suhteliselt paindlikud (vajadusel olla I astmel näit. kolm aastat).

Õppesisu

1. Tehniliste oskuste omandamine ja arendamine, st heliredeleid koos sinna juurde kuuluvaga, erinevate štrihhide omandamine jmt, harjutusi ning etüüde.
 2. Töö repertuaariga – palad, ansambli- ja orkestripartiid, suurvormid ja ka peast mängimine ning improvisatsioon.
- Tähtsal kohal on ka esinimine kontsertidel ning osalemine konkurssidel.

I tase

1. õppeaastal alustatakse õppimist hingamistehnikast, kohe kujundatakse õige suudim. Tähtis on jälgida õpilase kehahoidu (õlad kael ning lõug ei tohi minna pingesse). Hea on alustada ka näiteks pika tooni vilistamisega, kui õpilane oskab vilistada.

Kui on teatud järjepidev hääl saavutatud, alustatakse kohe harjutusi instrumendil. Põhiline õpe toimub alt-saksofonil, erandina võivad vanemad õpilased (13-) alustada ka tenoril. Kui mõned lihtsamad mänguvõtted on meeles, võiks neid ära kasutades mängida kuulmise järgi mõnd lihtsamat ja tuntud viisi (Ernesaksa “Rongisõit”, lastelaulud Hiire-tips, Kus on minu koduke jne.). Samal ajal tuleb ka õppida noodinimed ning proovida tunnetada helilaadi (mis on enamasti mažoor või loomulik minoor). Suudimi, hingamise ja pillihoiuga tuleb tegeleda kogu aeg kuni kooli lõpuni välja, niisiis edaspidi sellest juttu enam ei tule. Ka on tarvis mängida koos teiste pillidega, et juba õppida kuulama muusikapala, mis mitme peale kokku kõlab ning osata endale selles õige koht leida. Enamasti toimub koosmäng koos klaveriga, aga ka teise saksofoniga või mõne teatud löökpilliga. Strihhidest kasutatakse detached ja legatot.

1. õppeaasta jooksul tuleks esineda nii sageli kui võimalik, aga vähemalt kord poolaastas. Aasta võib lugeda lõpetatuks, kui õpilane esitab kevadel peast kaks või ka kolm lihtsamat pala.

Repertuaari näited:

Eesti lihtsamaid lastelaule “Juba linnukesed”, “Poisid ritta”, “Vennad on mul...” “Mutionu” jne.

Fr. Schubert Vals

R. Schumann Meloodia või teisi lihtsamaid 8 kuni 16 – taktilisi palu.

2. õppeaastal tuleb kasutada ära terve pilliulatus, asuda süstemaatiliselt mängima heliredeleid ja kolmkõlasid. Esinemistega sama, mis esimesel aastal, peast mängimine jätkub ja kes on võimeline, see mängib sama pala eri helistikes.

Aasta lõpeb taseme üleminekukontserdiga, kus õpilane esitab peast kaks pala.

Repertuaari näited:

L van Beethoven Šoti tants

W. A. Mozart Kontratants

J. S. Bachi Koraal või teisi mitte alla 16-taktilisi palu.

Juhul kui õpilasel ei õnnestu I astmes oldud kahe või kolme aasta jooksul vastavat taset saavutada, jätkab ta õppimist tavaõppes.

Nõuded taseme lõpetamisel – hindeline arvestus

- esitada kaks eriilmelist pala

II tase

1. õppeaasta. Heliredelid kuni nelja märgini, võimaluse korral mažoorid juba pooltoonide kaupa järjest (C, Des, D, Es, F jne). Lisandub kolmkõlade lühike arpedžo ja D 7 põhikuju. Strihhidest võetakse kasutusele lisaks staccato.

Aasta lõpul esitada kaks erineva karakteriga pala.

Repertuaari näited:

J. S. Bach Menuett

W. A. Mozart Ave verum corpus

P. Tarnopolski Kahekõne

P. Tšaikovski Nukker laul

R. Schumann Knecht Ruprecht” või kokku 3 kuni 4 minutit muusikat.

2. õppeaasta. Heliredelite mängimisel lisandub D7 põhikuju. Sõltuvalt tasemest lisandub ka tertside mängimine mažooris.

Nõuded taseme lõpetamiseks – eksam

Õpilane esitab kolm pala. Eksamil, mis võtab kokku kogu õppeaasta, võib mängida ka palu, mis on aasta sees varem omandatud ja ette kantud. Üks paladest võiks olla ansamblipala.

Repertuaari näited:

R. Clerisse Serenade variee

L. Schitte – Etüüd

R. Schumann – Unistused

J. B. Loillet- Sonaadist kaks osa I-II või III –IV

III tase

1. õppeaasta. Heliredelites lisandub >VII 7 minooris ja kromaatiline mažoor ning erineva iseloomuga etüüdid. Tuleb alustada ka mitmeosaliste teoste õppimist ja esitamist. Tavaliselt on selles vanuses õpilased ka juba orkestri või ansambli liikmed, seega lähevad paladena arvesse ka orkestri või ansambli partiid.

Aasta lõpetab esinemine, kus esitatakse jälle kaks erineva iseloomuga pala, võimaluse korral mõni nendest ansambli koosseisus.

Repertuaari näited:

J. Haydn – Sonatiin

W. A. Mozart – Sonatiin

Hala – Foxtrott

2. õppeaasta. Heliredelites lisanduvad >VII 7 ja D7 pöörded. Aasta korraldus nagu eelmistelgi, orkester(ansambel) , esinemised, aastalõpu kontrollsinemine.

Repertuaari näited:

P. Tšaikovski Nukker valss
 L. Ostransky Canzzonetta and Jig
 L. Vinci Sonaat jt.

3. õppeaasta. Heliredelid samas mahus, tähelepanu erinevate grupeeriingutega nn. "heliredelijooksudele". Rohkem rõhku etüüdidele ("Rivtšun 40 etüüdi" või "A.Ferling – Etüüdid oboele või saksofonile").

Nõuded lõpetamisele

Aasta ja kooli põhiosa lõpeb lõpueksamiga, kus õpilane esitab 4 teost. Neist üks on suurvorm ja teised erineva iseloomuga palad. Üks paladest (soovitav) võib olla ansamblipala.

Repertuaari näited:

G. Fr. Händel Sonaat f-moll
 W. A. Mozart Menuett "Haffnersümoonias"
 Mõni J. S.Bachi 2-häälsetest inventsioonodest(ans.)
 Bezzozzi Sonaat
 M. Mozkowsky Hispaania tants

3.6. Õppeaine nimetus: VASKPILL (trompet, kornet, tenor, bariton, tromboon, tuuba)

Maht tundides: 2 individuaaltundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õpetuse eesmärgid:

Pillimängijaks saamise põhieelduseks on musikaalsus, terane taip ja hea füüsiline ettevalmistus. Eesmärgiks mängu õppimisel ei pea olema mitte niivõrd lihaste jõu kui nende maksimaalse vabaduse saavutamine. Mida tasakaalustatum ja vabam on lihaste töö, seda enam aitavad nad kaasa kvaliteetse tooni ja hea tehnika omandamisel. Õpetaja peab tundma õiged pilli algõpetuse põhimõtteid, et ta suudaks suunata õpilast nii, et õiged mänguvõtted omandataks kiiremini ja väiksema vaevaga. Vaksipillide algõpetuse põhimõtteks on: füüsiliselt kergete harjutuste ja repertuaariga, mis ei kurna mänguaparaati, tuleb kindlustada õigete mänguvõtete omandamine. Tundides läbivõetav materjal peab õpilasele olema sedavõrd arusaadav ja jõukohane, et ta ka iseseisvalt töötades suudaks saavutada täiusliku tulemuse. Eeldused õigete mänguvõtete omandamiseks loob õppeprotsessi algusest alates teadlik ja järjekindel tegelemine igapäevaste harjutustega (hingamis- ja puhumisharjutused, *legato* harjutused, huulte tööd ja keeletehnikat arendavad harjutused). Nende harjutustega tegelemise eesmärgiks on anda õpilastele mugavuse ja kindluse tunne, mida kogu õppeprotsessi käigus süvendatakse. Tööd harjutustega ei tohi mingil juhul asendada ainult etüüdide ja palade mängimisega, kuna nende erinevus on põhimõtteline: etüüdide mängimisel on õpilase tähelepanu koondatud põhiliselt tehniliste võtete omandamisele seostamisele, harjutustes aga kindla tehnilise võtte täiuslikule omandamisele. Õpilast tuleb õpetada iseseisvalt töötama täie efektiivsusega, kuna lihtsalt tundide kaupa harjutamine on vaid füüsiline pingutus, mis ei taga erilist edu. Kogu harjutuste tasandil tehtava töö eesmärk on saavutada kaunis toon ja ladus tehnika, et muusikaliselt veenvalt ja väljendusrikkalt esitada muusikateoseid. Muusikateose peab kõigepealt omandama tehniliste harjutuste tasandil. Kunstiline kujund sünnib esmalt mängija kujutluses, mis seejärel omandatud tehniliste võtete baasil edasi antakse. Ainekava järgimine ei pea muutuma eesmärgiks omaette. Tähtsaim on taotlus, et pilli mängitaks õigesti ja hästi, nii et see lõpptulemusena pakuks kauneid elamusi ning rahuldust nii õppijale kui õpetajale ja publikule.

Õppeaine programm

I tase

1. õppeaasta

Kogu tähelepanu tuleb keskendada õigete mänguvõtete omandamisele, õpetades õpilast õigesti sisse hingama ja puhuma, pilli hoidma ja tooni tekitama. Õiged mänguvõtted tuleb omandada kindlalt ja põhjalikult, areng peab olema loomulik, mitte forsseeritud. Erinevad taktimõõdud, nendevaheline seos ja erinevus (C, 1/4, 1/3, 1/2 taktimõõdud). Mängimine klaveri saatel. Ansamblimäng koos õpetajaga. Harmoonia hääle oskuse arendamine, näiteks õpetaja mängib põhimeloodiat ja õpilane teist häält. Rahva- ja lastelaulud sobivas ulatuses ja helistikes. Heliredelid C-, G-, F-duur; a-moll (*detašee, legaato*).

Mõisted: detašee, legaato kontsertmeister, intervallid, kaanon, metronoom, pillid, fermaat, ambažuur, atakk, metzzo forte, forte, suusuurus (keele asendid vokaalide hääldamisel - oo, aa, ee, üü, ii), noodikirja põhialused, diees, bemoll, bekaar.

Tasemenäited:

Trompet, kornet, alt, tenor, bariton, tuuba:

A. Mozart Allegretto

D. Kabalevski Väike polka

L. Gazizov Lõbus jalakäija

Õppematerjal

Ots, A. Trompetimängu õpetus algajaile. Tallinn, 1985 -I-VI tund.

Ots, A. Trompetikool I. Tallinn, 1996

Varasdy, Nagyvän, Sztan. Trompetikool I. Budapest, 1985 - Palad ja harjutused 1- 50

Tšumov, I. Trompetisti esimesed sammud. Moskva, 1990

A.-M Sundberg och B.E. Thore Ehrling Musikab Trumpeten och jag I - palad

Tromboon:

D. Kabalevski. Väike polka

J. B. Lully. Menuett

D. Kabalevski Lõbus jalakäia

Õppematerjal:

Uber, D. Metoodika tromboonile I-IV.

Pichaurean, G. Preamble First Album for the Trombonist.

Zeinalova, M. Kogutud etüüdid // Album noorele trombonistile. Moskva, 1987. 1-12 lk.

Soosõrv, T. Trombooniõppe metoodika.

Heliredelid B-, F-duur. Ulatus F-d.

Õppeaasta jooksul mõlemal poolaastal klaveri saatel üks esinemine peast.

Õppeaasta lõppeb üleminekukontserdiga (hindeline), kavas kaks eriilmelist muusikateost.

2. õppeaasta

Kogu tähelepanu tuleb jätkuvalt keskendada õigete mänguvõtete kindlale omandamisele.

Jälgida pilli õiget hoidu, õiget hingamist ja puhumist, tegeleda *legaato* harjutustega,

lahtimängimise ja keele (mitte *staccato*) harjutustega. Algteadmised ühevõtte *legaato*

harjutustega. Rahvalaulud ja lastelaulud sobivas ulatuses. Ansamblimäng sobivas koosluses

kaasõpilastega ja õpetajaga. Heliredelid D-, A-, B-duur; h-moll (*detašee, legaato*). Soovitav

vabalt mängida ulatuses C2. Mõisted: attacca, aktsent, alla breve, coda, fine, , kromaatileine

pooltoon ja helirida, unisoon, oktavite nimetused ja tähistused, eeltakt, kordamine ja 1. 2. volt,

denuto, dünaamika ja tempo terminid, ligatuur, punkteeritud rütm.

Tasemenäited:Trompet, kornet, alt, tenor, bariton, tuuba:

S. Foster Vana koer

P. Tšaikovski Vana prantsuse lauluke

P. Tšaikovski Vene laul

Õppematerjal:

Ots A. Trompetimängu õpetus algajaile. Tallinn, 1985 VI-VII tund.

Ots A. Trompetikool II. Tallinn, 1996

Varasy, Nagyivän, Sztan. Trompetikool I. Budapest, 1985 - Palad ja harjutused 50-100

Tšumov L. Trompetisti esimesed sammud Moskva, 1990

Ann-Marie & Barbro Trumpeten och jag . Palad

Gordon G. Playing The Trumpet Part I-II-III

Leiviskä S. Aloita trumetilla

Heikkinen E. Turvat kuntoon

Tromboon:

L. Mozart. Trompeti hääl

L. van Beethoven. Pidulik laul

Lastelaulud sobivas ulatuses

Õppematerjal:

Manzuo, L. Tromboonikool.

Hejda, M. Algõpetus tromboonile.

Zeinalova, M. Album noortele trombonistidele; Kogutud etüüdid; Kogumik Maagiline tromboon.

Heliredelid B -, Es-, As-duur, g-moll. Soovitav mänguulatus F-es1.

Lisategevused:

Muusikakooli kontserdid, suvekontsert, jõulukontsert, kevadkontsert jne. Osalemine solistina.

Õppeaasta jooksul mõlemal poolaastal üks esinemine.

Nõuded taseme lõpetamisel:

Õppeaasta lõpeb hindelise arvestusega, kus tuleb esitada kaks eriilmelist muusikateost.

II tase1. õppeaasta

Jälgida, et ulatuse suurenedes ei ilmneks segavaid pingeid ja kramplikkust, et mängides säiliks mugavuse ja füüsilise vabaduse tunne. Igapäevaste harjutustega arendada puhumise ja *legaato* tehnikat, keeletehnikat, alg-teadmisi *staccatost*. Tegelda punkteeritud rütmide ja kuueteistkümnendikkudega. 6/8, 1/8 taktimõõt. Heliredelid 2 võtmemärgiga (*detašee*, *legaato*, *staccato*, kolmkõla pöörded). Soovitav vabalt mängida ulatus E2. Ansamblimäng sobivas koosluses kaasõpilastega ja õpetajaga.

Mõisted: kvindiring, sempre-simile, ad-libiton, alteratsioonimärgid, diapsoon, dünaamika õpetus tugevusest ja selle astmetest, non *legaato*, rõhumärgid.

Tasemenäited:Trompet, kornet, alt, tenor, bariton, tuuba:

T. Susato Rondo ja Saltarello

L. van Beethoven Teekonna laul

W. A. Mozart Valss

Õppematerjal:

Ots A. Trompetimängu õpetus algajaile. Tallinn, 1985 VII-VIII tund

Ots A. Trompetikool III

Varasy, Nagyivän, Sztan Trompetikool I. Budapest, 1985 - palad ja harjutused 100 - 150

Gordon G. Playing The Trumpet

Leiviskä S. Aloita trumpetilla

Heikkinen E. Turvat kuntoon

Usov J. Trompetimängu õpik Moskva, 1991

Usov J. Kogumik trompetile Moskva, 1980 - palad, ansamblid ja etüüdid

Mitronov A. Trompetimängu õpik I Leningrad, 1986

Tromboon:

P. Tšaikovski. Väike prantsuse lauluke

J. Haydn. Andante

J. P. Rameau. Menuett

Õppematerjal:

Venglovski, V. Igapäevased harjutused; Kogutud etüüdid.

Gedike, A. Klassikaliste palade kogumik.

Müller, H. Palade kogumik.

Colin, C. Suudimi paindlikkus : Mänguulatus Fa-fa1.

Lisategevused:

Osalemine puhkpilli suvelaagrites, Nõmme pasunapäevad, Tallinna trompetipäevad.

Kontserdid muusikakoolis, suvekontsert, jõulukontsert, kevadkontsert jne. Osalemine solistina.

Õppeaasta jooksul 2 - 4 esinemist.

Õppeaasta lõppeb üleminekukontserdiga (hindeline), esitada kaks eriilmelist muusikateost.

2. õppeaasta

Õige mänguvõtte peaks põhiliselt olema omandatud. Tuleb jälgida, et õpilane ei mängiks repertuaari, kus esineb kõrgemaid noote või tehnilisi liike, mida ta pole veel harjutuste tasandil omandanud. Ainult sel viisil saab säilitada õige mänguvõtte. Tähtis on, et omandatud ulatus oleks täiuslikult kasutatud. Kasutada erinevaid strikke: *detache*, *legato*, *staccato*, *tenuto*. Tegelda triooli, süngoobi, 6/8 ja 9/8 taktimõõduga. Heliredelid 3 võtmemärgiga. Vabalt mängitav ulatus kuni F2. Ansamblimäng sobivas koosluses kaasõpilastega ja õpetajaga.

Mõisted: triool, süngoop, generaalpaus (G.P), repriis, segno.

Tasemenäited:

Trompet, kornet, alt, tenor, bariton, tuuba:

V. Stšolokov Muinasjutt

J. Herman Hallo, Dolly

M. Blanter Hällilaul

Õppematerjal:

Gordon G. Playing The Trumpet

Leiviskä S. Aloita trumpetilla

Heikkinen E. Turvat kuntoon

Usov J. Trompetimängu õpik Moskva, 1991

Usov J. Kogumik trompetile Moskva, 1980 - palad, ansamblid, etüüdid.

Mitronov A. Trompetimängu õpik I

Tromboon:

Pergolesi. Aaria

L. van Beethoven. Marsi laul

Haydn. Andante

Õppematerjal:

Hering. Etüüdide kogumik.

Maagiline tromboon: Kogumik.

Steiner. Trombooni kool: Kogumik. 8-10 pala.

Müller. Palade kogumik.

Feldstein, O'Reilly, J. Jamaha ansambli-orkestri mängu kool.

Lisategevused:

Tugevamad õpilased alustavad mängimist, koos teiste erialade õpilastega orkestrirepertuaari.

Osalemine puhkpilli suvelaagrites, Nõmme pasunapäevad, Tallinna trompetipäevad.

Esinemised muusikakoolis, suvekontsert, jõulukontsert, kevadkontsert jne.

Õppeaasta jooksul 2 - 4 esinemist.

Nõuded taseme lõpetamisel:

eksamil tuleb esitada kolm eriilmelist muusikateost.

III tase1. õppeaasta

Õpilase arengu tagab järjekindel tegelemine igapäevaste harjutustega, et täiustada tehnilisi oskusi. Tuleb tagada, et õpilase mängus säiliks vabaduse ja mugavuse tunne. 4 võtmemärgiga heliredelid, D7, >VII7, kromaatile heliredel. Vabalt mängitav ulatus kuni G2.

Ansamblimäng sobivas koosluses kaasõpilastega.

Mõisted: divisi (div), dominant, subdominant, modulatsioon, melismid, transponeerimine, improvisatsioon, orkestratsioon, kadents, kantileen, konsonants ja dissonants, D7 ja >VII7 akord, kromaatile heliredel, marcato, portamento. Tähtsamad muusikažanrid: rahvalaul, klassikaline muusika, kergemuusika spirituaal, gospel jne.

Tasemenäited:Trompet, kornet, alt, tenor, bariton, tuuba:

D. Šostakoviš Hällilaul

F. Schubert Barkarool

B. Bergolesi Sitsiliana

Õppematerjal:

Gordon G. Playing The Trumpet

Leviskä S. Aloita trumpetilla.

Heikkinen E. Turvat kuntoon

Usov J. Trompetimängu õpik Moskva, 1991

Usov J. Kogumik trompetile Moskva, 1980 - palad, ansamblid, etüüdid

Mitronov A. Trompetimängu õpik I

Vurm V. 45 kerget etüüdi

Hering V. Forty Progressive Etudes

Ots A. Trompetikool III - IV

Tromboon:

A. Gedike. Tants

M. Rakov. Laul

G. Bononcini. Rondo

Õppematerjal:

Zeinalova, M. Kogutud etüüdid.

Venglovski, V. Igapäevased harjutused.

Gedike, A. Seatud klassikaliste palade kogumik.

Müller, H. Palade kogumik.

Grigorjev, B. Kogutud etüüdid ja palad.

Lisategevused:

Kontserdid muusikakoolis või mujal, suvekontsert, jõulukontsert, kevadkontsert.

Osalemine puhkpilli suvelaagrites, Nõmme pasunapäevad, Tallinna trompetipäevad.

Osalemine puhkpilliorkestris.

Õppeaasta jooksul 2 -4 esinemist.

Õppeaasta lõpeb üleminekukontserdiga (hindeline): esitada kaks eriilmelist muusikateost.

2. õppeaasta

Jätkub töö igapäevaste harjutustega, et täiustada tooni ja mängutehnikat. Ansamblimäng sobivas koosluses kaasõpilastega. 5 võtmemärgiga heliredelid, D7, >VII7, kromaatileine heliredel. Soovitav vabalt mängitav ulatus A2.

Mõisted: Muusikavormid - 1-, 2-, 3-osaline vorm, variatsioonivorm, rondo - ja sonaadivorm**Tasemenäited:**Trompet, kornet, alt, tenor, bariton, tuuba:

P. Tšaikovski Napoli tants balletist Luikede järv

A. Mozart Sonatiin

D. Scarlati Sitsiliana

Õppematerjal:

Gordon G. Playing The Trumpet

Leviskä S. Aloita trumpetilla

Heikinen E. Turvat kuntoon

Usov J. Kogumik trompetile Moskva, 1980

Mitronov A. Trompetimängu õpik Leningrad, 1986

Ots A. Trompetikool IV

S.B. Arban Trompetimängu õpik

Vurm V. Etüüdid

Hrring S. Etüüdid

Tromboon:

P. Tšaikovski. Kamarinskaja

M. Glinka. Hispaania laul

D. Šostakovitš. Intermezzo

Õppematerjal:

Vengolovski, V. Igapäevased harjutused.

Colin, C. Suudimi paindlikkusharjutused.

Grigorjev, B. Etüüdide ja palade kogumik.

Müller, H. Palade kogumik.

Hering, S. Etüüdide kogumik.

Müller, R. Trombooni tehnika kool.

Lisategevused:

Kontserdid muusikakoolis või mujal, suvekontsert, jõulukontsert, kevadkontsert.

Osalemine puhkpilli suvelaagrites, Nõmme pasunapäevad, Tallinna trompetipäevad.

Osalemine puhkpilliorkestris.

Õppeaasta jooksul 2 - 4 esinemist.

Õppeaasta lõpeb üleminekukontserdiga (hindeline): esitada kaks kuni kolm eriilmelist muusikateost.

3. õppeaasta

Eesmärgiks on mängida kogu repertuaari kauni tooniga ja tehniliselt ladiusalt. Ansamblimäng. Heliredelid 6-7 võtmemärgini, D7, >VII7 pööretega, erinevate tempode ja strihhidega, kromaatilise heliredel.

Tasemenäited:

Trompet, kornet, alt, tenor, bariton, tuuba:

L. Anderson Trompetisti hällilaul

J. B. Arban Veneetsia karnevali variatsioonid

W. A. Mozart Sonatiin

Õppematerjal:

Vurm V. Etüüdid

Hering S. Etüüdid

Arban J. B Trompetikool

Tromboon:

V. Vivaldi. Allegro

J. S. Bach. Andante

S. Rahmaninov. Prelüüd

Õppematerjal:

Venglovski, V. Kogutud etüüdid.

Grigorjev, B. Etüüdide kogumik.

Müller, H. Palade kogumik.

Lisategevused:

Osalemine suvelaagrites ja festivalidel, Nõmme pasunapäevad, Tallinna trompetipäevad. Ansamblid. Osalemine orkestrites.

Nõuded taseme lõpetamisel:

eksamil, mis on kooli lõpueksam, tuleb esitada:

- suurvorm või osa sellest;
- 2 eriilmelist muusikateost;
- üks lugu ansambliga

3.7. Õppeaine nimetus: KOOSMUSITSEERIMINE

Maht tundi: I tase 2. aasta – 1 rühmatund; II tase 1. aasta – 1 rühmatund, 2. aasta – 2 rühmatundi; III tase – 2 rühmatundi nädalas

Õpetuse eesmärgid:

Pillimängu õppimisel peavad tasakaalus olema eriala ja koosmusitseerimine.

Koosmusitseerimisega tuleb alustada juba 1. õppeaastal, mängides alguses koos õpetajaga, hiljem sobivas koosluses kaasõpilastega. Järgides lääne puhkpillikoolituse põhimõtteid, on väga tähtis õppeprotsessis ansamblimängu osa suurendamine.

Kooli ansambli- ja orkestriklassis mängitav repertuaar peab olema õpilastele jõukohane ja soodustama nende erialast arengut.

Ansambli ja orkestri kõlakvaliteet, mängukultuur, aga ka repertuaari omandamise kiirus sõltuvad iga liikme muusikalisest haritusest ning kogemustest oma oskusi praktikas rakendada.

Oluliseks koosmusitseerimise eesmärgiks on paralleelselt ansambli- ja orkestrimängu arendamisega kinnistada õpilase muusikalist kirjaoskust.

Õppe sisu:

Koosmängus saab algaja õpilane musitseerida juba minimaalsete oskustega.

Tähelepanu tuleb pöörata:

- muusikalisele kirjaoskusele;
- strihhidele;
- erinevatele muusikastiilidele;
- agoogika-, dünaamika- ja tempoterminele, nende kasutamisele.

Rütmiõpetus

Pillimängu õppimisel on väga tähtis arendada õpilastes arusaamist rütmist ja kontrolli rütmipulsi üle. Osa õpetajaid panevad algusest peale rõhu toonile ja õigete nootide mängimisele. Liiga tihti on rütmiõpetus kui kõige tähtsam distsipliin muusika õppimisel jäetud tähelepanuta või on sellele pööratud tähelepanu liiga vähe.

Rütmiline hoolikus ja täpsus mõjutavad intonatsiooni ja ansamblimängu. Rütmilise täpsuse puudumine mõjub ebasoodsalt ka iga noodi alguse ja lõpu intonatsioonile.

Koosmusitseerimine peab andma vajalikud kogemused mängimiseks kollektiivis, sh:

- oskuse jälgida dirigenti;
- oskuse pause lugeda;
- oskuse mängida rühmas - kuulata teisi.

Tähtis on, et iga harjutus või pala õnnestuks esimesel katsel, äärmiselt kahjulik on nn proovimise harjumus.

Õppematerjali jõukohasus, edasiliikumise tempo ja harjutuste ajastamine vastavalt tasemele on tähtsad faktorid koosmusitseerimise arengus.

Motivatsiooni punktid:

- laps teeb hea meelega seda, mis teda huvitab ja talle meeldib;
- eeskujuks on eelkõige õpetaja meeldiv mäng, kontserdid, plaadid jne;
- hea ajend on musitseerimine õpetajaga koos;
- ansamblimängu puhul on tegemist meeskonnatööga;
- oluline on hea repertuaar ja huvitavad kontserdid;
- edukad kontserdid;
- kiitus, esiletõstmine.

Õpilase igakülgse arengu tagamiseks tuleb pidevalt tähelepanu juhtida järgmistele teemadele:

- hingamine. Tuletada alati meelde sügava, mahuka sissehingamise tähtsust;
- pillitoon ehk muusikaline käekiri. Selle saavutamiseks mängida võimalikult palju lüürilisi, laulvaid palasid, pöörates tähelepanu kõla täiuslikkusele ja nootide seotusele;
- oluline on artikulatsiooni selgus, põhistrihhide õige kasutamine;
- intonatsioon. Puhast intonatsioon on määrava tähtsusega, eriti kahe või enama puhkpilli koosmängus;
- rütm. Ainult tugeval rütmitundel põhinev mäng võimaldab saada heaks pillimeheks.

Loomulikult kuuluvad nende üldküsimumste juurde alati spetsiifilised probleemid: *embouchure*, keeletehnika, *legato*, kõigi tehnikate koostöö jne.

Repertuaari näited:

duetid ja triod näit J. Mcrae Duets and trios

P. Weill –Duets või originaalseaded

O. Kask 4 + Ansamblid

Orkestrimuusikat tähtpäevadeks – Marsid , polkad, valsid , foxtrotid jm.

Pop ja jazz - Hal Leonardi kirjastuselt – Santana !, Broadway

Klassikaline - P. Sweeney Pantheon

D. Milhaud - Suite francese

nn. Fanfare koosseis:

J. de Haan Päikesetõus

P. Saucedo Päikeseloojang